

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
DERGİSİ

Journal of Ankara University
Faculty of Fine Arts

2022

CİLT/ VOLUME: 4

SAYI/ ISSUE: 1

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ DERGİSİ/
JOURNAL OF ANKARA UNIVERSITY FACULTY OF FINE ARTS**

2022

Cilt: 4 Sayı: 1

Sahibi/ Owner

Prof. Dr. Zeynep ERDOĞAN
Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı

Editör/ Editor

Prof. Dr. Kafiye Özlem ALP

Editör Yardımcıları/ Editor Assistants

Doç. Dr. Bengü BATU ERTUNG
Doç. Dr. Ceren GÜNERÖZ
Dr. Gökhan KARAOSMANOĞLU
Dr. İhsan METİNNAM

Onur Kurulu/ Honorary Board Members

Prof. Dr. Rüçhen ARIK
Prof. Dr. Mustafa ARLI
Prof. Dr. Zeynep AHUNBAY
Prof. Dr. Filiz YENİŞEHİRLİOĞLU
Prof. Dr. Tamay Raziye BAŞAĞAÇ
Prof. Dr. Cevat ERDER
Prof. Dr. Ayşe Çakır İLHAN

Yayın Türü: 6 aylık, ulusal, süreli

E-dergi

İletişim/ Contact

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi
Ankara Üniversitesi Gümüşdere Yerleşkesi
Fatih Caddesi No: 33/A KEÇİÖREN / ANKARA / TÜRKİYE
TEL:0(312) 316 4930 – 0(312) 316 4920 / 1730-1731
Faks: 0 (312) 357 7475 – 0 (312) 316 4903
E-posta adresi: gsfergi@ankara.edu.tr
Web adresi: gsfergi.ankara.edu.tr

Danışma Kurulu/ Advisory Board

- Prof. Dr. Ali Öztürk, *Anadolu Üniversitesi*
Prof. Dr. Ayşe Çakır İlhan, *Ankara Üniversitesi*
Prof. Dr. Bekir Eskici, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Prof. Dr. Burçin Türkcan, *Anadolu Üniversitesi*
Prof. Dr. Candan Terwiel Dizdar, *Hacettepe Üniversitesi*
Prof. Cüneyt Kurt, *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
Prof. Dr. Emine Koca, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Prof. Dr. Ferhat Özgür, *Düzce Üniversitesi*
Prof. Dr. Filiz Nurhan Ölmez, *Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*
Prof. Dr. Güzin Yamaner, *Ankara Üniversitesi*
Prof. Dr. Hasip Pektaş, *Üsküdar Üniversitesi*
Prof. Dr. İbrahim Tunç Sipahi, *Ankara Üniversitesi*
Prof. Dr. İsmail Ateş, *Hacettepe Üniversitesi*
Prof. Dr. Melda Özdemir, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Prof. Dr. Musa Köksal, *Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi*
Prof. Dr. Ömer Adıgüzel, *Ankara Üniversitesi*
Prof. Dr. Sema Tağı, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Prof. Seher Kurt, *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
Prof. Dr. Sezer Cihaner Keser, *Van Yüzüncüyıl Üniversitesi*
Prof. Dr. Suat Karaaslan, *Çukurova Üniversitesi*
Prof. Dr. Suzan Duygu Bedir Erişti, *Anadolu Üniversitesi*
Prof. Dr. Süleyman Tarman, *Aksaray Üniversitesi*
Prof. Dr. Şeniz Aksoy, *Gazi Üniversitesi*
Prof. Dr. Zeynep Erdoğan, *Ankara Üniversitesi*
Doç. Dr. Ayben Kaynar Tanır, *Ankara Üniversitesi*
Doç. Dr. Ayşem Yanar, *Ankara Üniversitesi*
Doç. Dr. Cengiz Çetin, *Ankara Üniversitesi*
Doç. Dr. Deniz Onur Erman, *Hacettepe Üniversitesi*
Doç. Dr. Feryal Söylemezoğlu, *Ankara Üniversitesi*
Doç. Dr. Kadriye Tezcan Akmehmet, *Yıldız Teknik Üniversitesi*
Doç. Dr. Selen Korad Birkiye, *İstanbul Aydın Üniversitesi*
Doç. Serap Emmungil Karamanoğlu, *Hacettepe Üniversitesi*
Dr. Öğretim Üyesi, Eren Can Aybek, *Pamukkale Üniversitesi*
Dr. Öğretim Üyesi, Kozan Uzun, *Ankara Üniversitesi*
Dr. Öğretim Üyesi, Nami Eren Beştepe, *Ankara Üniversitesi*
Dr. Öğretim Üyesi, Zekiye Çıldır, *Artvin Çoruh Üniversitesi*

Sayı Hakemleri/ Guest Advisory Board

Dr. Öğr. Üyesi Berna İleri
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Akfırat
Doç. Dr. Lütfi Özden
Dr. Öğr. Üyesi Kübra Şahin Çeken
Prof. Cüneyt Kurt
Dr. Öğr. Üyesi Rahman Işık Sarıalioğlu

Mizanpaj Editörleri/ Layout Editors

Arş. Gör. Ahmet Mansuroğlu
Arş. Gör. Gizem Sivrikaya
Arş. Gör. Hazal Evruk
Arş. Gör. Hiranur Gültekin
Arş. Gör. Zeynep Yılmaz

ANKARA ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ DERGİSİ

Değerli Okuyucular,

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi (AÜGSFD) 14.02.2018 tarihinde kurulmuş; Güzel Sanatlar, Güzel Sanatlar Eğitimi, Geleneksel Sanatlar, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım, Müzecilik ve Müze eğitimi alanlarına yönelik makalelerin yanı sıra, sanatla ilişkili temel disiplinlerdeki çalışmalarda kaleme alınmış; Türkçe ve İngilizce derleme ve araştırmaların yer alacağı çalışmaları kapsamaktadır. AÜGSFD *ulusal* hakemli ve bilimsel içerikli bir resmi yayın organıdır. Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi'nin temel amacı; Güzel Sanatlar, Güzel Sanatlar Eğitimi, Geleneksel Sanatlar, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım, Müzecilik ve Müze eğitimi alanlarında çalışma yapan bilim, kültür ve sanat insanlarının bilgi, deneyim, değerlendirme, görüş ve önerilerini paylaştıkları bilimsel bir platform oluşturmak ve bu alanlardaki çalışmalara ulusal ve uluslararası düzeyde katkıda bulunmaktır.

Yayın hayatını "e-dergi" ve "basılı" formatında devam ettirecek olan dergimiz sayılarına *DergiPark Açık Dergi Sistemi* üzerinden ulaşılabilecektir. Makale başvuruları *DergiPark Açık Dergi Sistemi* üzerinden sağlanan erişim ve kullanım hizmeti ile Dergipak sisteminin ilgili web sayfasından yapılacaktır.

Değerlendirme Süreci ve Yayın İlkeleri

Bir makalenin dergide yayımlanabilmesi için makaleye ilişkin en az iki hakem tarafından olumlu görüş bildirilmiş olması gerekmektedir. Yayımlanmak üzere gönderilen yazıların şekil ve içerik yönünden ön incelemesi yayın kurulu tarafından yapılır. Uygun görülen çalışmalar, bilimsel yönden değerlendirilmek üzere, yayın kurulu tarafından belirlenen çift-kör, bağımsız ve önyargısız hakemlik (peer-review) ilkelerine göre en az iki hakem tarafından değerlendirilir. Hakemlerden birinin olumlu diğerinin olumsuz

görüş bildirmesi durumunda editör tarafından üçüncü bir hakemin değerlendirmesine başvurulur. Üçüncü hakemin de olumsuz görüş bildirmesi halinde veya ilk iki hakemin olumsuz görüş bildirmesi halinde yazı yayınlanmaz ve yazara iade edilir. Son karar Dergi Yayın Kuruluna aittir.

- Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi yılda **iki** kere yayımlanan hakemli bir dergidir. Dergide yayınlanacak eserlerin daha önce hiçbir yerde yayımlanmamış olması gerekir.
- Dergide makale yazım dili; Türkçe, İngilizcedir.
- Yayımlanan çalışmanın yayın hakkı dergiye aittir.
- Yazıları yayımlanan yazarlara telif ücreti ödenmez.
- Dergide yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlarını bağlar ve yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.
- Yazım ilkelerine uygun olmayan çalışmalar hakem değerlendirmesine gerek duymadan geri çevrilir.
- Dergiye yayımlanmak üzere gönderilecek yazılar daha önce başka bir dergide yayımlanmamış ve yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır.
- Daha önce bilimsel bir toplantıda sunulmuş bildiriler, bu durum açıkça belirtilmek şartıyla kabul edilir.
- Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi'nde yayımlanacak makalelerden herhangi bir ücret talep edilmez.

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ DERGİSİ**

**Cilt: 4 Sayı: 1
2022**

Editörden viii

MAKALELER

Tolga HEPDİNÇLER

Fotoğraflarla Geç Dönem Osmanlı'nın Kostümlü Kimlikleri 161

Eda ÖZÇELİKBAŞ

*Mandala Terapisi ile Şifalanma: Jung ve Çok Kültürlü Bir Sanat Terapisi
Yaklaşımı*..... 181

Enver GÜNER, Seray KANTARCIOĞLU

*Nöroestetik Teorisi Bağlamında Adnan Çoker Resimlerinde Bilişsel
Uyaranlar*..... 196

Gizem SİVRİKAYA, Ceren GÜNERÖZ

*Müze Eğitimcileri için Kapsamlı Bir Kaynak: Müze Eğitimcisinin El
Kitabı*..... 212

Değerli Okurlar,

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisinin dördüncü yılının birinci sayısının hazırlıklarını tamamlamanın mutluluğu içerisindeyiz. Dergimiz, ulusal ve uluslararası indekslerde taranma hedefine kararlı adımlarla yürümektedir. Bu sayımızda da dergimizin henüz indekslerde taranmamasından dolayı makale temini konusunda zorluklar yaşadığını bir kez daha tekrarlamak isteriz. Dergimiz bilimsel hakemli dergi niteliği taşımaktadır. Dergimiz, ancak siz yazarlarımızın değerli destekleriyle ulusal ve uluslararası indekslerde taranan bir dergiye dönüşebilir. Dergimizin ilk adımda TR Dizin’de sonraki adımlarda uluslararası indekslerde taranması için çalışmalarımız yoğun bir biçimde devam etmektedir.

Bu sayımızda, yeni Osmanlı kimliğinin dönemin aydınları tarafından idealize ve temsil edilme biçimlerinin kostümlü albümler üzerinden incelenmesinden, nöroestetik teori ve resim sanatı ilişkisine ve sanat terapisine geniş yelpazede disiplinlerarası özellikte üç nitelikli makale ile müze eğitimi alanında önemli bir çeviri esere yönelik tanıtım yazısı yer almaktadır. Dergimizin bu sayıdaki makalelerinden ilki, Tolga Hepdinçler’in “**Fotoğraflarla Geç Dönem Osmanlı’nın Kostümlü Kimlikleri**” başlıklı araştırmasıdır. Bu araştırma, 19. yüzyıl batılılaşma sürecinde, Osmanlı aydınlarının yeni Osmanlı kimliğini idealize ve temsil etme biçimlerini başarı ve başarısızlıklarıyla kıyafet albümleri üzerinden, daha çok Osman Hamdi Bey özelinde ele almaktadır.

“Mandala Terapisi ile Şifalanma: Jung ve Çok Kültürlü Bir Sanat Terapisi Yaklaşımı” başlıklı ikinci makalemiz ise Eda Öz Çelikbaş’a aittir. Bu çalışmada, özellikle Carl Gustav Jung tarafından geçmişte psikoterapi alanında, günümüzde ise sanat terapisi alanında mandala kullanımının, kendine özgü bir adlandırma olan “Mandala Sanatı Terapisi ya da Mandala Terapisi” adlarıyla anılıp anılamayacağı tartışılmaktadır. Buna ek olarak; görsellerden yararlanılarak mandalanın çeşitli kültürlerden hareketle evrensel olanla ilişkisi de ele alınmıştır.

Bu sayının üçüncü ve son makalesi ise Enver Güner ve Seray Kantarcıoğlu'nun hazırladığı “**Nöroestetik Teorisi Bağlamında Adnan Çoker Resimlerinde Bilişsel Uyarılar**” başlıklı çalışmadır. Bu çalışmada, Adnan Çoker'in eserleri renk, biçim ve ışık gibi duyuşsal uyarılar odağında, sanat eserlerinin nasıl algılandığı ve beyinde ne tür mekanizmalar dahilinde işlendiğini ele alan yeni bir çalışma alanı olan nöroestetik teorisi bağlamında incelenmiştir

Sayımızda yer alan tanıtım yazısı ise Melissa Bingmann, Nancy Cutler, Tim Grove, Kimberly A. Huber ve Anna Johnson gibi deneyimli müze eğitimcilerinin kaleme aldığı ve 2021 yılında Türkçe alanyazına kazandırılan "Müze Eğitimcisinin El Kitabı-Eğitimciler Başarılı Teknikleri Paylaşıyor" başlıklı kitapla ilgilidir. Gizem Sivrikaya ve Ceren Güneröz tarafından sunulan tanıtım yazısı, kitabı bölümler temelinde tanıtarak, günümüz müzelerinin yaklaşımlarını yansıtan anlayışlara yer vererek, kitabın çerçevesini alanyazından da yararlanarak tanıtmışlardır..

Dergimizin bu sayısına makale ile destek veren yazarlara, hakemlere ve yayınlanmasına emek veren çalışma grubumuza teşekkür ederiz. Dergimizin yeni sayısının okurlara yararlı olması dileğiyle.

Sevgi ve saygı ile,

Prof. Dr. K. Özlem Alp
Editör